

Al'article titulat «Murals?» publicat fa unes setmanes, amb el qual el nostre Col·legi inicià aquesta col·laboració amb el *Diario de Mallorca*, entre d'altres consideracions apuntàvem que la intervenció en edificis existents era un tema recurrent en l'exercici de la nostra professió i recordàvem que, de vegades, aquestes actuacions havien generat polèmiques, sobretot quan es produïen en el patrimoni construït. En aquest nou article mirarem d'ampliar el que a l'anterior només tractàvem de passada i introduir una sèrie de consideracions que, potser, sovint s'obliden quan es tracta de jutjar les intervencions en el patrimoni arquitectònic.

Sense entrar ara en la discussió de què hauria de ser considerat patrimoni, cosa que demanaria més d'un article, hem de començar recordant un fet que fa que la conservació del patrimoni arquitectònic es diferencii de la d'altres tipus de patrimoni, i és el que en podríem dir el seu caràcter funcional. Els edificis sempre s'han projectat per satisfer una funció, un ús determinat, però quan la seva vida supera la de l'ús pels quals varen ser projectats i es decideix que, pel seu valor, mereixen ser conservats, la forma més habitual de fer-ho és la seva reforma per possibilitar-ne un nou ús que li doni una nova vida. Pareix evident que l'altre opció, restaurar i mantenir-ne intacta la seva configuració en un moment de la seva història, és a dir museïtzar un edifici, només és viable en casos molt excepcionals.

Aclarida aquesta circumstància, apareix el tema que ens ocupa en aquest cas i que tan sovint genera polèmiques, no sempre ben resoltes: com intervenir en el patrimoni i com i qui ha de jutjar que aquesta intervenció és adequada.

► És evident que és un tema delicat, que ha generat molta bibliografia i que segurament depassa l'espai de què disposam. Però és una qüestió sobre la qual és necessari que nosaltres, com a arquitectes, en parlem, justament perquè inter-

Projectar en el patrimoni arquitectònic

TRIBUNA

EN NOM DE LA JUNTA DE GOVERN DEL COAIB

Marta Vall-Ilossera. Degana del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears
Joan Cerdà. President de la demarcació del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

venir en el patrimoni possibilita la seva conservació, i és necessari evitar polèmiques i judicis arbitraris que, al nostre parer, sovint la dificulten.

► Tots coincidirem en què qualsevol intervenció en un edifici històric ha de partir sempre de l'anàlisi i el coneixement el més exhaustiu possible de les característiques d'aquesta obra i que la intervenció no pot fer malbé les virtuts que justament hauria de preservar. Però s'ha de dir també que aquesta actitud de respecte, a l'hora de redactar el projecte s'ha d'equilibrar amb moltes altres circumstàncies: les necessitats del nou programa, la viabilitat constructiva..., aspectes igualment fonamentals per

trobar la lògica de conjunt del nou edifici que s'està projectant.

Actuar sobre el patrimoni implica acceptar aquesta complexitat i voler arribar a aquest equilibri, també acceptant un cert risc. Però tot justament per possibilitar la conservació del patrimoni, i no només això, sinó per poder crear-ne de nou. Ja dèiem a l'article anterior que la història ens ofereix

És necessari que les comissions dedicades a informar els projectes estiguin integrades per vertaders coneixedors de la història

molts d'exemples en què intervenir en edificis històrics ha servit no només per conservar-los, sinó també per crear un patrimoni nou. I parlàvem de la Reforma Litúrgica de la Seu (1904-1914), d'Antoni Gaudí, i de la reforma de Ses Voltes (1983-1991), obra d'Elías Torres i José Antonio Martínez Lapeña com exemples pròxims que difícilment pot negar-se que són patrimoni en si mateixos. Un patrimoni afegit al que ja existia.

► Per tots aquests motius és tan necessari que les comissions dedicades a informar els projectes estiguin integrades per vertaders coneixedors de la història, però també per persones que sàpiguen el que significa un projecte d'arquitectura, per experts capaços de valorar amb una visió de conjunt el que poden aportar les propostes.

Si les comissions tenen la responsabilitat de vetlar per la conservació del patrimoni, els seus informes haurien de ser interpretacions de la normativa aplicada a cada cas concret, sense cap sospita d'arbitrarietat ni contaminats per les opinions de particulars o d'entitats, ben intencionades però no necessàriament ben fonamentades, o pels punts de vista sovint massa parcials de molts d'especialistes.

Perquè a més d'aquesta responsabilitat, tenen també l'obligació de facilitar la conservació del patrimoni i de permetre que se'n creï de nou. I res no seria més trist que la sensació de què un bon projecte deixa de ser-ho quan ha de seguir les prescripcions de la comissió. O que, senzillament, passa a ser invariable.

